

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 5. decembra 2019*

„Predhodno odločanje – Področje svobode, varnosti in pravice – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Vzajemno priznavanje – Denarne kazni – Razlogi za zavrnitev priznanja in izvršitve – Okvirni sklep 2005/214/PZN – Odločba organa države članice izdajateljice na podlagi podatkov v zvezi z registracijo vozila – Seznanitev zadevne osebe s kaznimi in pogoji za pritožbo – Pravica do učinkovitega sodnega varstva“

V zadevi C-671/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sąd Rejonowy w Chełmnie (okrožno sodišče v Chełmnu, Poljska) z odločbo z dne 16. oktobra 2018, ki je prispela na Sodišče 29. oktobra 2018, v postopku, ki ga je sprožil

Centraal Justitiele Incassobureau, Ministerie van Veiligheid en Justitie (CJIB),

ob udeležbi

Z. P.,

Prokuratura Rejonowa w Chełmnie,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta (poročevalka), podpredsednica Sodišča, M. Safjan, L. Bay Larsen, sodnika, in C. Toader, sodnica,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za poljsko vlado B. Majczyna, agent,
- za nizozemsko vlado M. K. Bulterman in M. L. Noort, agentki,
- za avstrijsko vlado G. Hesse in J. Schmoll, agenta,
- za Evropsko komisijo R. Troosters in A. Szmytkowska, agenta,

* Jezik postopka: poljščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 7(2)(g) in člena 20(3) Okvirnega sklepa Sveta 2005/214/PNZ z dne 24. februarja 2005 o uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni (UL 2005, L 76, str. 16), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL 2009, L 81, str. 24) (v nadaljevanju: Okvirni sklep).
- 2 Ta predlog je bilo vložen v okviru postopka, ki ga je začel Centraal Justitiele Incassobureau, Ministerie van Veiligheid en Justitie (CJIB) (centralni urad za sodno izterjavo, ministrstvo za varnost in pravosodje (CJIB), Nizozemska) (v nadaljevanju: centralni urad za sodno izterjavo), da bi se na Poljskem priznala in izvršila denarna kazen, ki je bila osebi Z. P. na Nizozemskem naložena zaradi kršitve predpisov, s katerimi je urejen cestni promet.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 1, 2, 4 in 5 Okvirnega sklepa je navedeno:
 - „(1) Evropski svet je na zasedanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 potrdil načelo vzajemnega priznavanja, ki mora postati temelj pravosodnega sodelovanja tako v civilnih kot v kazenskih zadevah znotraj Unije.
 - (2) Načelo vzajemnega priznavanja je treba uporabljati za denarne kazni, ki jih izrečejo pravosodni ali upravni organi, da bi olajšali izvršbo takšnih kazni v državah članicah, razen v državi, kjer je bila kazen izrečena.

[...]

 - (4) Ta okvirni sklep mora zajemati tudi denarne kazni, izrečene za prekrške v cestnem prometu.
 - (5) Ta okvirni sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava člen 6 Pogodbe in ki jih določa Listina o temeljnih pravicah Evropske unije [...].“
- 4 Člen 1 Okvirnega sklepa, naslovljen „Opredelitve“, določa:

„V tem okvirnem sklepu:

 - (a) ‚odločba‘ pomeni dokončno odločbo, s katero je fizični ali pravni osebi naloženo plačilo denarne kazni, pri čemer gre za odločbo:
 - (i) sodišča države izdajateljice v zvezi s kaznivim dejanjem po pravu države izdajateljice;
 - (ii) organa države izdajateljice, razen sodišča, v zvezi s kaznivim dejanjem po pravu države izdajateljice, pod pogojem, da je zadevna oseba imela možnost zadevo predložiti v razsojanje sodišču, ki je pristojno zlasti za kazenske zadeve;
 - (iii) organa države izdajateljice, razen sodišča, za dejanja, ki se po pravu države izdajateljice kaznujejo ker pomenijo kršitev pravnih predpisov, pod pogojem, da je zadevna oseba imela možnost zadevo predložiti v razsojanje sodišču, ki je pristojno zlasti za kazenske zadeve;

(iv) sodišča, je pristojno zlasti za kazenske zadeve, ki je odločalo v zvezi z odločbo iz točke (iii);

(b) ‚denarna kazen‘ pomeni obveznost plačila:

(i) denarnega zneska iz odločbe o obsodbi zaradi kršitve;

[...]“

5 Člen 3 Okvirnega sklepa, naslovljen „Temeljne pravice“, določa:

„Ta okvirni sklep ne vpliva na obveznost spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel, določenih v členu 6 Pogodbe.“

6 Člen 5(1) Okvirnega sklepa v zvezi z njegovim področjem uporabe določa:

„Če so naslednje kršitve kaznive v skladu z opredelitvijo po zakonodaji države izdajateljice, imajo pod pogoji iz tega okvirnega sklepa in brez preverjanja dvojne kaznivosti dejanja, za posledico priznanje in izvršbo odločb:

[...]

– ravnanja, ki so v nasprotju s predpisi o varnosti v prometu, vključno s kršitvami pravil o številu ur vožnje in času počitka, ter predpisov o nevarnem blagu,

[...]“

7 Člen 6 Okvirnega sklepa določa:

„Pristojni organi v državi izvršiteljici priznajo odločbo, ki jim je bila posredovana v skladu s členom 4, brez nadaljnjih formalnosti in nemudoma ukrenejo vse potrebno za njeno izvršbo, razen če pristojni organ sklene, da bo uveljavljal enega izmed razlogov za zavrnitev priznanja ali izvršbe, ki so predvideni v členu 7.“

8 Člen 7 Okvirnega sklepa, naslovljen „Razlogi za zavrnitev priznanja ali izvršitve“, v odstavku 2(g) in odstavku 3 določa:

„2. Poleg tega lahko pristojni organ v državi izvršiteljici priznanje ali izvršbo odločbe zavrne, če:

[...]

(g) glede na potrdilo iz člena 4 zadevna oseba v pisnem postopku v skladu s pravom države izdajateljice ni bila obveščena osebno ali prek zastopnika, pooblaščenega v skladu z nacionalnim pravom, o pravici, da izpodbija odločbo, in o rokih za takšno pravno sredstvo;

[...]

(i) glede na potrdilo iz člena 4 oseba ni bila osebno navzoča na sojenju, ki se je zaključilo z odločbo, razen če je v potrdilu navedeno, da je bila oseba v skladu z dodatnimi procesnimi zahtevami, določenimi v nacionalnem pravu države izdajateljice:

[...]

(iii) potem ko ji je bila vročena odločba in je bila izrecno obveščena o pravici do ponovnega sojenja ali pritožbe, v kateri ima pravico sodelovati, ki omogoča, da se vsebina zadeve skupaj z novimi dokazi ponovno preučijo, in ki lahko privede do spremembe prvotne odločbe:

– izrecno izjavila, da ne izpodbija odločbe,

ali

– ni zahtevala ponovnega sojenja ali vložila pritožbe v ustreznem roku;

[...]

3. Preden pristojni organ v državi izvršiteljici v primerih iz odstavkov 1 ter 2(c), (g), (i) in (j) odloči, da bo bodisi v celoti bodisi delno zavrnil priznanje in izvršbo odločbe, se na kakršen koli primeren način posvetuje s pristojnim organom v državi izdajateljici in ga, kadar je to ustrezno, zaprosi, da mu brez odlašanja posreduje informacije, ki jih potrebuje.“

9 Člen 20(3) Okvirnega sklepa določa:

„Če je potrdilo iz člena 4 razlog za domnevo, da so bile kršene temeljne pravice ali temeljna pravna načela iz člena 6 Pogodbe, lahko vsaka država članica ugovarja priznavanju in izvršbi odločb. Uporabi se postopek iz člena 7(3).“

Nizozemsko pravo

10 Iz člena 4(1) in (2) Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (zakon o upravnih uredbi za kršitve nekaterih določb cestnoprometnih predpisov, v nadaljevanju: zakonik o cestnem prometu) je razvidno, da se upravna kazen naloži z odločbo, na kateri je označen datum. Ta odločba se izda v roku štirih mesecev od nastanka spornega ravnanja tako, da se pošlje na naslov, ki ga je navedla zadevna oseba. Če to ni mogoče in če je bilo sporno ravnanje storjeno z motornim vozilom ali s takim vozilom, za katero je bila navedena registrska številka, je treba odločbo o naložitvi upravne kazni izdati v štirih mesecih od datuma, ko sta znana ime in naslov imetnika registrske številke tega vozila, tako da se ta odločba pošlje na ta naslov, pri čemer je treba navedeno odločbo izdati najkasneje pet let po datumu, ko je bilo sporno ravnanje storjeno.

11 Iz člena 5 zakonika o cestnem prometu izhaja, da se upravna kazen, če je ugotovljeno, da je bilo sporno ravnanje storjeno z motornim vozilom ali takim vozilom, ki mu je bila dodeljena registrska številka, in če ni mogoče takoj ugotoviti, kdo je voznik tega vozila, brez poseganja v določbe člena 31(2) tega zakonika naloži osebi, v imenu katere je bila registrska številka vpisana v register v času storitve spornega ravnanja.

12 V skladu s členom 8 zakonika o cestnem prometu je treba odločbo o naložitvi denarne kazni odpraviti, če nosilec registrske številke zadevnega motornega vozila vloži pritožbo zoper to odločbo ter, prvič, z verjetnostjo izkaže, da je to vozilo proti njegovi volji uporabila druga oseba in da ni mogel razumno preprečiti te uporabe, drugič, predloži pisno najemno pogodbo za obdobje največ treh mesecev, ki je bila sklenjena poklicno, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, kdo je bil na dan spornega ravnanja najemnik navedenega vozila, ali tretjič, predloži dokaz ali potrdilo, iz katerega je razvidno, da na datum spornega ravnanja ni bil več lastnik ali imetnik zadevnega motornega vozila.

13 Člen 6:7 Algemeen wet bestuursrecht (splošni zakon o upravnem pravu) določa:

„Rok za ugovor ali pritožbo je šest tednov.“

14 Člen 6:8 navedenega zakona določa:

„Rok začne teči naslednji dan po izdaji odločbe v predpisanih oblikah.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 15 Centralni urad za sodno izterjavo je del ministrstva za varnost in pravosodje Kraljevine Nizozemske in je odgovoren zlasti za izterjavo glob v zvezi s cestnoprometnimi prekrški.
- 16 Centralni urad za sodno izterjavo je 9. novembra 2017 izdal odločbo, s katero je osebi Z. P. naložil denarno kazen v višini 232 EUR zaradi kršitve cestnoprometnih predpisov, ki jo je storil voznik vozila, ki je bilo v njegovem imenu registrirano na Poljskem. V skladu s členom 5 zakonika o cestnem prometu je, razen če se dokaže nasprotno, odgovorna oseba, v imenu katere je vozilo registrirano.
- 17 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da je bila odločba z dne 9. novembra 2017 o naložitvi denarne kazni vročena z oddajo v poštni nabiralnik osebe Z. P. in da je bil v tej odločbi 21. december istega leta naveden kot zadnji datum za uveljavljanje pravice do pritožbe. Ta rok za pritožbo ni začel teči od dejanskega prejema navedene odločbe, temveč od datuma te iste odločbe.
- 18 Ker zoper odločbo z dne 9. novembra 2017 ni bila vložena pritožba, je ta 21. decembra 2017 postala pravno močna.
- 19 Z dopisom z dne 24. maja 2018 je centralni urad za sodno izterjavo pri Sąd Rejonowy w Chełmnie (okrožno sodišče v Chełmnu, Poljska) vložil zahtevo za priznanje in izvršitev odločbe z dne 9. novembra 2017.
- 20 Oseba Z. P. pred Sąd Rejonowy w Chełmnie (okrožno sodišče v Chełmnu) zatrjuje, da je na datum izpodbijane kršitve zadevno vozilo prodala in o tem obvestila svojo zavarovalnico. Vendar pa priznava, da o tem ni obvestila organa, pristojnega za registracijo vozila. Poleg tega oseba Z. P. pred predložitvenim sodiščem opozarja, da tako oblika pošiljanja odločbe z dne 9. novembra 2017 kot tudi njena vsebina zanjo nista bili razumljivi in da ni vedela, da je bil vročeni dokument uradni.
- 21 Ker oseba Z. P. poleg tega trdi, da ni vedela za datum vročitve odločbe z dne 9. novembra 2017, je predložitveno sodišče centralni urad za sodno izterjavo v skladu s členom 7(3) Okvirnega sklepa pozvalo, naj ga navede. Ta je odgovoril, da te informacije nima.
- 22 V teh okoliščinah se predložitveno sodišče sprašuje, najprej, ali je oseba Z. P. imela možnost zadevo predložiti v razsojanje sodišču in ali tako obstajajo razlogi, da je mogoče izvršitev odločbe z dne 9. novembra 2017 na podlagi Okvirnega sklepa zavrniti. V zvezi s tem to sodišče ugotavlja, da bi bila lahko, če v predhodnem postopku ni določen ustrezen rok za vložitev pravnega sredstva, s tem kršena pravica do učinkovitega pravnega sredstva.
- 23 Predložitveno sodišče se, dalje, sprašuje, ali Okvirni sklep omogoča različno obravnavo kaznovanih oseb glede na to, ali je postopek naložitve kazni upravni, prekrškovni ali kazenski.
- 24 Nazadnje, predložitveno sodišče dvomi o tem, ali je denarna kazen, naložena na podlagi registrske številke vozila in podatkov, pridobljenih v okviru čezmejne izmenjave podatkov v zvezi z registracijo vozil, združljiva z načelom, da je v poljskem pravu kazenska odgovornost subjektivna.

25 V teh okoliščinah je Sąd Rejonowy w Chełmnie (okrožno sodišče v Chełmnu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je treba določbe člena 7(2)(i)(iii) in člena 20(3) Okvirnega sklepa [...] razlagati tako, da lahko sodišče na njihovi podlagi izvršitev odločbe organa države izdajateljice, ki ni sodišče, zavrne, če ugotovi, da je bila njena vročitev opravljena tako, da je bila kršena pravica stranke do učinkovite obrambe pred sodiščem?
2. Natančneje, ali je podlaga za zavrnitev lahko ugotovitev, da stranki, ki prebiva v državi članici izvršiteljici, kljub temu, da so bili v državi članici izdajateljici spoštovani postopki, ki se v njej uporabljajo za vročitev odločbe iz člena 1(a)(ii) in (iii) [Okvirnega sklepa], in roki, določeni za izpodbijanje take odločbe, v fazi postopka pred predložitvijo zadeve v razsojanje sodišču ni bila zagotovljena dejanska in učinkovita možnost uveljavljanja varstva njenih pravic, ker rok za ustrezen odziv na obvestilo o naložitvi kazni ni bil dovolj dolg?
3. Ali je v skladu s členom 3 [Okvirnega sklepa] obseg pravnega varstva, priznan osebam, ki jim je bila izrečena denarna kazen, katere priznanje se zahteva, lahko odvisen od tega, ali je postopek v zvezi z naložitvijo kazni upravni, prekrškovni ali kazenski?
4. Ali se ob upoštevanju ciljev in načel, navedenih v [Okvirnem sklepu], zlasti v členu 3 tega okvirnega sklepa, izvršijo odločbe nesodnih organov, izdane na podlagi določb prava države izdajateljice, s katerimi se odgovornost za kršitev predpisov o varnosti v cestnem prometu pripiše osebi, na katero je vozilo registrirano, torej odločbe, ki se izdajo le na podlagi podatkov, pridobljenih v okviru čezmejne izmenjave podatkov iz registrov vozil, brez izvedbe kakršne koli preiskave, in sicer niti ugotavljanja dejanskega storilca kršitev?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo, drugo in tretje vprašanje

- 26 Najprej je treba opozoriti, da mora Sodišče v skladu z ustaljeno sodno prakso v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem iz člena 267 PDEU nacionalnemu sodišču podati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. S tega vidika mora Sodišče po potrebi preoblikovati vprašanja, ki so mu bila predložena. Poleg tega lahko Sodišče upošteva določbe prava Unije, na katere se nacionalno sodišče v vprašanjih ni sklicevalo (sodba z dne 7. avgusta 2018, Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, točka 34 in navedena sodna praksa).
- 27 V zvezi s tem je iz predložitvene odločbe razvidno, da prvo vprašanje temelji na premisi, da se člen 7(2)(i)(iii) Okvirnega sklepa uporablja v postopku v glavni stvari. Iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, pa je razvidno, da v obravnavanem primeru postopek ni prispel do sodne faze, saj se zadeva iz postopka v glavni stvari nanaša le na možnost izpodbijanja globe, izrečene s strani upravnega organa, pred nizozemskim državnim tožilstvom, in ne na možnost, da se zadeva predloži v razsojanje po tem, ko je to tožilstvo sprejelo svojo odločitev. Da bi se predložitvenemu sodišču podal koristen odgovor, je zato treba razložiti člen 7(2)(g) Okvirnega sklepa.
- 28 S prvim, drugim in tretjim vprašanjem, ki jih je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba, po eni strani, člen 7(2)(g) in člen 20(3) Okvirnega sklepa razlagati tako, da lahko organ države članice izvršiteljice, če je bila odločba o naložitvi denarne kazni vročena – v skladu z nacionalno zakonodajo države članice izdajateljice – z navedbo pravice do vložitve pravnega sredstva in roka za to, zavrne priznanje in izvršitev te odločbe, če se izkaže, da zadevna oseba ni imela

zadostnega roka za vložitev pravnega sredstva zoper to odločbo, in po drugi strani, ali dejstvo, da je postopek izreka zadevne denarne kazni upravni, vpliva na obveznosti pristojnih organov države članice izvršiteljice.

- 29 Najprej je treba poudariti, da je cilj Okvirnega sklepa, kot to izhaja zlasti iz njegovih členov 1 in 6 ter uvodnih izjav 1 in 2, vzpostaviti učinkovit mehanizem za čezmejno priznavanje in izvrševanje pravnomočnih odločb, s katerimi je fizični ali pravni osebi naložena denarna kazen zaradi storitve ene od kršitev, navedenih v členu 5 (sodba z dne 14. novembra 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, točka 27).
- 30 Res je, da lahko pristojni organi države izvršiteljice, če je potrdilo iz člena 4 Okvirnega sklepa, ki je priloženo odločbi o naložitvi denarne kazni, razlog za domnevo, da so bile kršene temeljne pravice ali temeljna pravna načela iz člena 6 PEU, zavrnejo priznanje in izvršbo take odločbe, kadar obstaja eden od razlogov za zavrnitev priznanja in izvršbe, naštetih v členu 7(1) in (2) Okvirnega sklepa, ter na podlagi njegovega člena 20(3) (sodba z dne 14. novembra 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, točka 28).
- 31 Ob upoštevanju tega, da se z načelom vzajemnega priznavanja, na katerem temelji sistematika Okvirnega sklepa, zahteva, da morajo države članice načeloma priznati odločbo o naložitvi denarne kazni, ki je bila posredovana na podlagi člena 4 Okvirnega sklepa, brez nadaljnjih formalnosti in nemudoma ukreniti vse potrebno za njeno izvršbo, je treba razloge za zavrnitev priznanja ali izvršbe take odločbe razlagati strogo (sodba z dne 14. novembra 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 32 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da je centralni urad za sodno izterjavo 24. maja 2018 pri predložitvenem sodišču vložil zahtevo za priznanje in izvršitev odločbe o naložitvi denarne kazni osebi Z. P. zaradi ravnanja v nasprotju s cestnoprometnimi predpisi. Tej zahtevi je bilo priloženo potrdilo v poljščini, kakršno se zahteva s členom 4 Okvirnega sklepa, in odločba o naložitvi denarne kazni. V tem potrdilu je bilo navedeno, da je zadevna oseba Z. P. imela možnost, da zadevo predloži v razsojanje sodišču, pristojnemu za kazenske zadeve, kot se to zahteva s členom 1(a)(iii) Okvirnega sklepa.
- 33 V teh okoliščinah, kot je razvidno iz točke 31 te sodbe, mora pristojni organ države članice izvršiteljice načeloma priznati in izvršiti posredovano odločbo, z odstopanjem od splošnega pravila pa to lahko zavrne le zaradi enega od razlogov za zavrnitev priznanja ali izvršitve, ki so izrecno določeni v Okvirnem sklepu.
- 34 Na prvem mestu, kar zadeva razlog za zavrnitev priznanja in izvršitve odločbe o naložitvi denarne kazni, določenega v členu 7(2)(g) Okvirnega sklepa, se ta nanaša na primer, ko zadevna oseba o pravici do vložitve pravnega sredstva in roku za to ni bila obveščena „v skladu s pravom države izdajateljice“.
- 35 Zakonodajalec Unije je s tem, da je napotil na zakonodajo držav članic, tem prepustil odločitev o tem, kako zadevno osebo obvestiti o pravici do vložitve pravnega sredstva, o roku, da to stori, ter o tem, kdaj začne tak rok teči, da je vročitev učinkovita in da je zagotovljeno izvajanje pravice do pravnega sredstva (glej po analogiji sodbo z dne 22. marca 2017, Tranca in drugi, C-124/16, C-188/16 in C-213/16, EU:C:2017:228, točka 42).
- 36 V zvezi s tem iz predložitvene odločbe izhaja, da je bila odločba z dne 9. novembra 2017 o naložitvi denarne kazni osebi Z. P. vročena v skladu z nizozemsko zakonodajo in da je bila ta z navedeno odločbo obveščena o pravici do vložitve pritožbe, ki bi morala biti vložena najkasneje 21. decembra istega leta.

- 37 Treba je poudariti, da v skladu s členom 3 Okvirnega sklepa ta ne more povzročiti spremembe obveznosti spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel, kakor so določena v členu 6 PEU, zaradi česar člen 20(3) Okvirnega sklepa določa tudi, da lahko pristojni organ države članice izvršiteljice zavrne priznanje in izvršitev odločbe o naložitvi denarne kazni v primeru kršitev temeljnih pravic ali temeljnih pravnih načel, opredeljenih v členu 6 Pogodbe.
- 38 V zvezi s tem načelo učinkovitega sodnega varstva pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi prava Unije, na katero se nanaša člen 19(1), drugi pododstavek, PEU, pomeni splošno načelo prava Unije, ki izhaja iz skupnih ustavnih tradicij držav članic in je določeno s členoma 6 in 13 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), ter ki je zdaj potrjeno v členu 47 Listine o temeljnih pravicah (sodba z dne 27. februarja 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, točka 35).
- 39 Vendar je zagotavljanje dejanskega in učinkovitega sprejetja odločb, torej njihova vročitev zadevni stranki, kot tudi dovolj dolgo časovno obdobje, da se zoper njih vloži in pripravi tožba, zahteva glede spoštovanja pravice do učinkovitega sodnega varstva (glej v tem smislu sodbi z dne 26. septembra 2013, PPG in SNF/ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, točka 35, in z dne 2. marca 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, točka 72).
- 40 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je šesttedenski rok, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, zadosten, da lahko zadevna stranka sprejme odločitev glede morebitne vložitve pravnega sredstva zoper odločbo o naložitvi denarne kazni.
- 41 Iz predložitvene odločbe je sicer razvidno, da v obravnavanem primeru obstajajo dvomi glede natančnega datuma vročitve odločbe z dne 9. novembra 2017, saj je bila vročitev opravljena z oddajo v poštni nabiralnik naslovnika, in tako glede datuma, od katerega bi naslovnik lahko v roku ugovarjal odločbi, sprejeti v zvezi z njim.
- 42 Vendar nič v predlogu za sprejetje predhodne odločbe ne kaže na to, da v postopku v glavni stvari oseba Z. P. ni imela zadostnega roka, da pripravi svojo obrambo, vsekakor pa mora predložitveno sodišče glede na okoliščine zadeve preveriti, ali se je zadevna oseba lahko dejansko seznanila z odločbo o naložitvi denarne kazni in je imela zadosten rok za pripravo svoje obrambe.
- 43 Če je tako, mora v skladu z načelom vzajemnega priznavanja, na katerem temelji sistematika Okvirnega sklepa, kot je razvidno iz točke 31 te sodbe, pristojni organ države članice izvršiteljice priznati odločbo o naložitvi denarne kazni, ki je bila prenesena v skladu s členom 4 Okvirnega sklepa, ne da bi se zahtevala kakršna koli druga formalnost, in brez odlašanja sprejeti vse ukrepe, potrebne za njeno izvršitev.
- 44 Če pa pristojni organ države članice izvršiteljice glede na razpoložljive podatke ugotovi, da je na podlagi potrdila iz člena 4 Okvirnega sklepa mogoče sklepati, da so bile kršene temeljne pravice ali temeljna pravna načela, lahko nasprotuje priznanju in izvršitvi prenesene odločbe. Pred tem mora organ države članice izdajateljice zaprositi za vse potrebne informacije v skladu s členom 7(3) Okvirnega sklepa.
- 45 Da se zagotovi polni učinek Okvirnega sklepa in zlasti spoštovanje temeljnih pravic, mora organ države članice izdajateljice navedene informacije predložiti (glej po analogiji sodbo z dne 25. julija 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Pogoji za pridržanje na Madžarskem), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, točka 64).
- 46 Na drugem mestu je treba glede vprašanja, ali bi lahko upravni značaj postopka naložitve denarne kazni vplival na obveznosti pristojnih organov države članice izvršiteljice, poudariti, da je v skladu z uvodno izjavo 2 Okvirnega sklepa ta namenjen uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni, ki so jih naložili tako sodni organi kot upravni organi.

- 47 Iz člena 1 Okvirnega sklepa je tako razvidno, da lahko odločbo o naložitvi denarne kazni izda ne le sodišče države članice izdajateljice zaradi kaznivega dejanja po pravu države članice izdajateljice, temveč tudi organ države članice izdajateljice, ki ni sodišče, tako zaradi kaznivega dejanja kot tudi zaradi dejanj, ki se kaznujejo po nacionalnem pravu države izdajateljice, ker pomenijo kršitev pravnih pravil, če je imela zadevna oseba v obeh primerih možnost, da zadevo predloži v razsojanje sodišču, pristojnemu zlasti za kazenske zadeve.
- 48 Poleg tega je v členu 5(1) Okvirnega sklepa izrecno določeno, da se uporablja tudi za denarne kazni, naložene zaradi kršitev v zvezi z „ravnanjem, ki je v nasprotju s predpisi o varnosti v cestnem prometu“, glede katerih je Sodišče sicer že imelo priložnost razsoditi, da se ne obravnavajo enotno v različnih državah članicah, pri čemer so v nekaterih od njih opredeljene kot upravne kršitve, v drugih pa kot kršitve s področja kazenskega prava (sodba z dne 14. novembra 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, točki 34 in 46).
- 49 Zato dejstvo, da ima kazen iz postopka v glavni stvari upravni značaj, ne more vplivati na obveznosti, ki jih imajo pristojni organi države članice izvršiteljice.
- 50 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo, drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7(2)(g) in člen 20(3) Okvirnega sklepa razlagati tako, da organ države članice izvršiteljice, če je bila odločba o naložitvi denarne kazni vročena – v skladu z nacionalno zakonodajo države članice izdajateljice – z navedbo pravice do vložitve pravnega sredstva in roka za to, ne more zavrniti priznanja in izvršitve te odločbe, če je imela zadevna oseba zadosten rok za vložitev pravnega sredstva zoper to odločbo, kar mora preveriti predložitveno sodišče, in da dejstvo, da je postopek naložitve denarne kazni upravni, v zvezi s tem nima vpliva.

Četrto vprašanje

- 51 Predložitveno sodišče s četrtem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 20(3) Okvirnega sklepa razlagati tako, da lahko pristojni organ države članice izvršiteljice zavrne priznanje in izvršitev odločbe o naložitvi denarne kazni za prekrške v cestnem prometu, če je bila taka kazen osebi, v imenu katere je zadevno vozilo registrirano, naložena na podlagi domneve odgovornosti, določene z nacionalno zakonodajo države članice izdajateljice.
- 52 V obravnavanem primeru se v nizozemskem pravu v skladu s členom 5 zakonika o cestnem prometu upravna kazen, če je bil prekršek storjen z motornim vozilom, ki mu je bila dodeljena registrska številka, in če ni mogoče takoj ugotoviti, kdo je voznik tega vozila, naloži osebi, v imenu katere je bila ta registrska števila vpisana v register v času storitve spornega ravnanja.
- 53 Predložitveno sodišče se sprašuje o združljivosti te določbe z načelom domneve nedolžnosti iz člena 48 Listine o temeljnih pravicah, ki ustreza členu 6(2) EKČP.
- 54 V zvezi s tem je iz sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s členom 6(2) EKČP – sodne prakse, ki jo je treba upoštevati v skladu s členom 52(3) Listine o temeljnih pravicah za namene razlage njenega člena 48 – razvidno, da pravica vsake osebe, obdolžene kršitve v kazenskih zadevah, da velja za nedolžno in da je dokazno breme glede trditve zoper njo na strani tožnika, ni absolutna, saj vsak pravni sistem pozna dejanske ali pravne domneve, ki jim EKČP načeloma ne nasprotuje, države pa so zavezane le k temu, da jih postavijo v razumnih mejah, ob upoštevanju teže zadevnega primera in z ohranjanjem pravice do obrambe (sodba Sodišča EKČP z dne 19. oktobra 2004, Falk proti Nizozemski, CE:ECHR:2004:1019DEC006627301).

- 55 Evropsko sodišče za človekove pravice je v navedeni sodbi menilo, da je člen 5 nizozemskega zakonika o cestnem prometu združljiv z domnevo nedolžnosti, ker lahko oseba, ki ji je na podlagi tega člena naložena globa, izpodbija odločbo o naložitvi te globe pred sodiščem, ki je v celoti pristojno za odločanje o vprašanju, in da v okviru takega postopka zadevna oseba ni prikrajšana za vsa sredstva obrambe, saj lahko uveljavlja trditve, ki temeljijo na členu 8 zakonika o cestnem prometu.
- 56 V obravnavanem primeru je iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, razvidno, da je treba v skladu s členom 8 nizozemskega zakonika o cestnem prometu odločbo, s katero je naložena upravna kazen, odpraviti, če imetnik registrske številke zadevnega vozila dokaže zlasti, da je tretja oseba to vozilo uporabila proti njegovi volji in da tega ni mogel razumno preprečiti, ali če predloži potrdilo, ki dokazuje, da na datum očitanih dejstev ni bil lastnik ali imetnik navedenega vozila.
- 57 Ker je domnevo odgovornosti, določeno z nizozemskim zakonikom o cestnem prometu, mogoče ovreči in ker je dokazano, da je imela oseba Z. P. v nizozemskem pravu pravno podlago, s katero ji je bila omogočena odprava odločbe o naložitvi denarne kazni v postopku v glavni stvari, člen 5 tega zakonika ne more preprečiti priznanja in izvršitve te odločbe.
- 58 Glede na zgoraj navedeno je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 20(3) Okvirnega sklepa razlagati tako, da pristojni organ države članice izvršiteljice ne more zavrniti priznanja in izvršitve odločbe o naložitvi denarne kazni za prekrške v cestnem prometu, ko je bila ta kazen osebi, v imenu katere je zadevno vozilo registrirano, naložena na podlagi domneve odgovornosti, določene z nacionalno zakonodajo države članice izdajateljice, če je to domnevo mogoče ovreči.

Stroški

- 59 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

- Člen 7(2)(g) in člen 20(3) Okvirnega sklepa Sveta 2005/214/PNZ z dne 24. februarja 2005 o uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, je treba razlagati tako, da organ države članice izvršiteljice, če je bila odločba o naložitvi denarne kazni vročena – v skladu z nacionalno zakonodajo države članice izdajateljice – z navedbo pravice do vložitve pravnega sredstva in roka za to, ne more zavrniti priznanja in izvršitve te odločbe, če je imela zadevna oseba zadosten rok za vložitev pravnega sredstva zoper to odločbo, kar mora preveriti predložitveno sodišče, in da dejstvo, da je postopek naložitve denarne kazni upravni, v zvezi s tem nima vpliva.**
- Člen 20(3) Okvirnega sklepa 2005/214, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, je treba razlagati tako, da pristojni organ države članice izvršiteljice ne more zavrniti priznanja in izvršitve odločbe o naložitvi denarne kazni za prekrške v cestnem prometu, ko je bila ta kazen osebi, v imenu katere je zadevno vozilo registrirano, naložena na podlagi domneve odgovornosti, določene z nacionalno zakonodajo države članice izdajateljice, če je to domnevo mogoče ovreči.**

Podpisi